

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci žalobce: **M. M.**, nar., st. příslušnost, naposledy pobytem, zastoupen Mgr. Ing. Jakubem Backou, advokátem, se sídlem Na Poříčí 1024/46, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, odbor cizinecké policie, se sídlem Pod Zámkem 922, Valtice, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 5. 2016, č. j. KRPB-127420-21/ČJ-2016-060027-50A,

t a k t o:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 25. 5. 2016, č. j. KRPB-127420-21/ČJ-2016-060027-50A (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o jeho zajištění ve smyslu § 129 odst. 1 a 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) na dobu 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, tj. od 25. 5. 2016 do 23. 6. 2016, a to za účelem jeho předání do příslušného členského státu Evropské unie (dále jen „EU“) podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“ či „Dublinské nařízení“).

II. Napadené rozhodnutí

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná odkázala na ustanovení § 129 odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců a uvedla, že je-li to nezbytné k pokračování přípravy předání nebo průvozu cizince, je policie oprávněna na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, zajistit za účelem jeho předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropské unie.

Při rozhodování o zajištění žalovaná vycházela z následujících skutkových okolností. Žalobce byl zadržen na území ČR v železniční stanici Břeclav, kterak cestoval v mezinárodním vlaku EN 406 Chopin ve směru z Vídně do Berlína. Na výzvu Policie ČR nepředložil žádný cestovní doklad, vízum či povolení, které by jej opravňovalo ke vstupu a pobytu na území ČR. Z tohoto důvodu byl žalobce dle ust. § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, zajištěn a eskortován na policejní stanici za účelem provedení dalšího šetření. Následně byly u žalobce nalezeny dokumenty vydané dne 23. 5. 2016 v E., Rakouská republika. Lustrací v systému EUODAC bylo zjištěno, že otisky prstů žalobce se shodují se záznamem ID z Maďarska. Na základě těchto zjištění se žalovaná obrátila na rakouské a maďarské úřady za účelem zjištění oprávněnosti pobytu žalobce na území jejich států, přičemž bylo zjištěno, že v Rakousku bylo žalobci vydáno rozhodnutí o ukončení pobytu na území tohoto státu, a to s účinností ode dne 23. 5. 2016. Maďarská strana odpověděla, že žalobce je na jejich území registrován v Szeged ke dni 3. 5. 2016, kdy byly údaje o žalobci zaneseny do systému EUODAC.

V rámci správního řízení o povinnosti opustit území ČR byl s žalobcem za přítomnosti tlumočnicka do jazyka arabského sepsán protokol o výsledku, do něhož uvedl, že se jmenuje M. M., pochází z Iráku, je ženatý a má čtyři děti. V současné době žije manželka žalobce se všemi jeho dětmi v Německu, kde jim byla na jeden rok přiznána mezinárodní ochrana. Žalobce spolu s manželkou a dětmi opustili Irák v lednu letošního roku z důvodu probíhající občanské války. Jejich cílem bylo Německo. Společně cestovali do Turecka, odtud pak manželka spolu s dětmi cestovala za pomoci převaděče do Řecka. Žalobci se po opakovaných pokusech podařilo dostat do Bulharska, odkud cestoval do Srbska a do Maďarska, kde byl kontrolován a zajištěn policií. Žalobci byly v Maďarsku odebrány otisky prstů a byl převezen do uprchlického tábora. Odtud asi po dvaceti dnech odešel a rozhodl se pokračovat dál do Německa. Na území Rakouska však byl žalobce kontrolován, byl převezen do uprchlického tábora a bylo mu oznámeno, že je veden jako žadatel o udělení mezinárodní ochrany v Maďarsku. Žalobce místní policii sdělil, že zamýšlí cestovat za svojí rodinou do Německa. Žalobci bylo předáno rozhodnutí, že je povinen do 23. 5. 2016 opustit území Rakouska. Poté odešel z tábora a cestoval do Vídně, kde si zakoupil lístek na vlak do Berlína. Po cestě byl kontrolován českou policií. Žalobce si je vědom toho, že postupoval protiprávně, nicméně do Maďarska se vrátit nechce, stejně tak nezamýšlí zůstat v ČR; cílem jeho cesty je Německo. Žalobce nemá dostatek finančních prostředků na zajištění své obživy a nezná v ČR nikoho, kdo by mu finančně vypomohl. Žalovaná tedy shrnula, že žalobce vstoupil na území ČR neoprávněně, bez cestovního dokladu, platného víza či jiného povolení k pobytu. Tímto porušil povinnost stanovenou v ust. § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců.

Žalovaná se ve svém rozhodnutí dále zabývala existencí případných překážek předání žalobce do příslušného státu EU. V této souvislosti žalovaná konstatovala, že žalobce nemá na území ČR žádné příbuzné. ČR nebyla cílem jeho cesty, ale pouze tranzitní zemí při snaze dostat se do Německa. Žalobce bude předán do země příslušné k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Určení toho, o kterou zemi se jedná, bude výsledkem dublinského řízení, které povede jako příslušný správní orgán Ministerstvo vnitra. Z dosud shromážděných

podkladů řízení vyplývá, že by touto zemí mělo být Maďarsko. Žalovaná uvedla, že jí nejsou známy žádné překážky, které by předání do Maďarska bránily. Na úrovni Evropské unie ani ze strany Evropského soudu pro lidská práva nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy, které by deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany v Maďarsku. Maďarsko je státem EU dodržujícím právní předpisy na ochranu lidských práv, ratifikovalo mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje na svém území činnost právníkům osobám, které na dodržování těchto práv dohlíží. Maďarsko je rovněž považováno za bezpečnou zemi původu, a to nejen Českou republikou, ale i ostatními členskými státy EU. O neexistenci obav uprchlíků z tamního azylového systému svědčí i množství podaných žádostí o udělení mezinárodní ochrany na území Maďarska. Nadto se Maďarsko již vypořádalo s krizí způsobenou vysokým počtem žadatelů a podmínky v azylových řízeních se výrazně zlepšily. Přitom ani žalobce nevyjádřil obavu z návratu do Maďarska, neboť uvedl, že mu v návratu nic nebrání, avšak chce se dostat za rodinou do Německa.

Žalovaná dále poukázala na čl. 28 nařízení Dublin III a uvedla, že v daném případě existuje nebezpečí útěku žalobce, neboť tento se za účelem dosažení svého cíle nezdráhal vstoupit na území EU nelegálně a konstantně porušovat právní předpisy jak evropského, tak vnitrostátního práva. Z žalobcova dřívějšího jednání je patrné, že nebude dobrovolně respektovat případné rozhodnutí o jeho přemístění. I v rámci výsledku v průběhu řízení o uložení povinnosti opustit území žalobce zřetelně vyjádřil svůj záměr odcestovat z ČR a pokračovat v cestě do Německa s tím, že do Maďarska se vrátit nechce. Rovněž pak nelze ponechat bez povšimnutí, že Maďarsko je zemí, která s ČR přímo nesousedí a žalobce jakožto nelegální migrant není oprávněn do tohoto státu samostatně vycestovat, neboť by tím porušil právní předpisy tranzitních zemí. S ohledem na nedostatek finančních prostředků není schopen využít letecké dopravy a ani si není schopen zajistit na území ČR stálé ubytování. Ze všech těchto skutečností žalovaný dovodil, že v případě žalobce vážné nebezpečí útěku reálně hrozí.

Žalovaná zkoumala též možnosti uložení mírnějších opatření, konkrétně zvláštních opatření podle ust. § 123b a 123c zákona o pobytu cizinců. V této souvislosti uvedla, že žalobce nemá na území ČR hlášen pobyt. ČR využil při své cestě pouze jako tranzitní zemi. Žalobce nedisponuje ani finančními prostředky ve výši předpokládaných nákladů spojených s realizací přemístění a dle jeho vlastního vyjádření nemá v ČR žádné příbuzné ani přátele, kteří by za něj složili finanční záruku. Nadto existuje obava, že by byl, jak plyne z výše uvedeného, uložení mírnějších opatření ohrožen výkon předání žalobce do jiného členského státu.

Žalovaná se dále zabývala přiměřeností zajištění, přičemž konstatovala, že žalobce netrpí žádnými zdravotními obtížemi, na území ČR nemá žádné rodinné vazby ani zde nemá žádné přátele. Žalobce nedisponuje finančními prostředky potřebnými k zajištění ubytování, stravy a hygienických potřeb. Bez povolení k pobytu a zdravotního pojištění je pak vyloučeno, aby si finanční prostředky na svoji obživu legálně obstaral. Žalovaná má tedy za to, že umístěním žalobce do zařízení pro zajištění cizinců nebude nikterak nepřiměřeně zasaženo do jeho soukromého a rodinného života.

Při stanovení délky zajištění žalovaná vycházela ze lhůt stanovených v čl. 28 nařízení Dublin III, jakož i z kvalifikovaného odhadu založeného na předchozích zkušenostech s přemísťováním cizinců v jiných řízeních. Přitom má žalovaná za to, že stanovená doba 30

dnů je v souladu s relevantní judikaturou Nejvyššího správního soudu, konkrétně rozsudkem č. j. 7 Azs 11/2015-32.

III. Žaloba

V žalobě ze dne 6. 6. 2016 a jejím doplnění ze dne 12. 6. 2016 žalobce namítá, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť směřuje k nepřipustnému účelu, jímž je předání žalobce do Maďarska. Žalobce zdůrazňuje, že Maďarsko není schopno zabezpečit řádný průběh azylové procedury a jsou v ní dány systematické nedostatky, které činí vydání za účelem azylového řízení do Maďarska nepřipustným. Pokud je tedy účelem zajištění předání žalobce do Maďarska, je nepřipustným již samotné zajištění. Žalobce zde odkázal na čl. 3 bod 2 pododstavec 2 Dublínského nařízení. Žalobce uvádí, že Maďarsko bylo především v druhé polovině roku 2015 přetíženo nápoem migrantů směřujících primárně do jiných zemí, na což reagovalo extrémním zpřísněním právní úpravy azylového řízení. Smyslem této zákonné úpravy je podle žalobce snaha dosáhnout toho, aby bylo možné naprostou většinu azylových řízení zastavit s odkazem na to, že žadatelé do Maďarska přišli přes Srbsko, kde měli možnost o udělení mezinárodní ochrany požádat, neboť Maďarsko na něj nahlíží jakožto na třetí bezpečnou zemi. Koncept třetí bezpečné země tak, jak jej užívá Maďarsko, žalobce považuje za jeden z nejproblematictějších aspektů. Přístup Maďarska je dle jeho názoru zcela rozporný s evropskou legislativou. Maďarsko rozhodlo o tom, že Srbsko je třetí bezpečnou zemí, zcela automaticky a rezignovalo tak na jakoukoliv individualizaci vztahu žadatele a dotčené třetí země. Takový postup je v rozporu se zásadami vyjádřenými ve Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany. V neposlední řadě v této souvislosti žalobce zdůrazňuje, že mezi Maďarskem a Srbskem je neformálně dohodnut denní limit osob, které lze do Srbska navrátit. Tento počet je zcela zanedbatelný, v praxi je tak možnost vracení osob do Srbska značně limitována a osoby, u nichž bylo o navrácení rozhodnuto, jsou v konečném důsledku nuceny i nadále přebývat na území Maďarska, přičemž jejich status je naprosto nejasný. Tyto osoby jsou nepříjemně dlouho drženy v zajištění.

Žalobce poukazuje na aktivity Evropské komise, která vyjádřila znepokojení nad aktuální právní úpravou maďarského azylového řízení, přičemž vyslovila pochybnosti o jejím souladu s právem evropským. Za sporné je považováno zejména znemožnění žadatelům o mezinárodní ochranu odkazovat na nové skutečnosti a zjištění, absence odkladného účinku v případě odvolání a způsob tlumočení ve zrychlených trestních řízeních za ilegální překročení maďarské hranice. O situaci v Maďarsku se zajímá též Komisař pro lidská práva při Radě Evropy, který je znepokojen zejména z vracení žadatelů o azyl do Srbska, jakožto do třetí bezpečné země. Práva žadatelů o mezinárodní ochranu v Maďarsku dále ohrožuje místní trestněprávní úprava postihující nelegální vstup do Maďarska. Bez povšimnutí dle názoru žalobce nelze ponechat ani skutečnost, že maďarská vláda přijímá opatření ztěžující integraci azylantů do maďarské společnosti, spočívající zejména v omezování finanční podpory uprchlíků.

Zásadními nedostatky podle žalobce trpí i řízení ve věci nepřijatelnosti azylových žádostí. Jedná se o zkrácené řízení, v němž musí být rozhodnuto ve lhůtě patnácti dnů. Soudní přezkum je založen na kasačním principu a žalobu lze podat v extrémně krátké sedmidenní lhůtě. Žalobce zde odkazuje na nález Ústavního soudu č. j. Pl. ÚS 17/09 ze dne 1. 12. 2009, který se zabýval sedmidenní lhůtou k podání žaloby v českém azylovém zákoně a konstatoval její protiústavnost. Podle § 53 maďarského zákona o azylu v řízení o žalobě proti rozhodnutí o nepřipustnosti žádosti o mezinárodní ochranu nelze uvádět žádné nové skutečnosti a soud o

žalobě musí rozhodnout do osmi dnů. Proti rozhodnutí nejsou přípustné žádné opravné prostředky. Žalobce pro ilustraci uvádí některá statistická data, podle nichž bylo od 1. 8. 2015 do 31. 3. 2016 rozhodnuto o tom, že 1 184 žádostí je nepřijatelných. V téže době bylo podáno 387 žádostí o soudní přezkum, z nichž 246 skončilo zrušením rozhodnutí a vrácením věci správnímu orgánu, což svědčí o převaze rozhodnutí, která nejsou v souladu dokonce ani s přísnou maďarskou právní úpravou. Správní orgány však i po zrušení jejich rozhodnutí odmítají provést meritorní přezkum žádosti a zpravidla tak činí až po druhém zrušujícím soudním rozhodnutí. Tento postup je nepřijatelným porušením čl. 13 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. K tomuto závěru dospěl i Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky.

Dále žalobce poukazuje na skutečnost, že maďarská právní úprava zakotvuje zcela nepřijatelné zacházení s žadateli o azyl, kteří žádost vzali zpět, nebo bylo jejich azylové řízení zastaveno z důvodu opuštění Maďarska, což je i případ žalobce. Není-li do devíti měsíců podána žádost o pokračování v azylovém řízení, musí žadatel podat žádost novou, na níž je nahlíženo jakožto na následnou a je odmítnuta jako nepřijatelná, neuvede-li žadatel nové skutečnosti ospravedlňující přiznání mezinárodní ochrany.

Žalobce na podporu svých tvrzení o nepřijatelnosti transferu do Maďarska dále cituje z rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 49 Az 109/2015-74 ze dne 14. 1. 2016, v němž tento konstatoval, že existují závažné důvody domnívat se, že maďarská azylová procedura trpí systematickými nedostatky bránícími navrácení žadatelů o mezinárodní ochranu na jeho území.

Na úrovni Soudního dvora EU (dále jen „SDEU“) byla otázka současného maďarského azylového systému řešena dosud pouze v rozsudku C-695/15 PPU Shiraz Baig Mirza v. Bevándorlási és Állampolgársági Hitaval ze dne 17. 3. 2016. Dle názoru žalobce se pak SDEU v tomto rozsudku nikterak nevyjádřil k souladnosti maďarského institutu vracení do třetí bezpečné země s evropským právem. V současné době přitom ani nelze žalovanou s poukazem na citovaný rozsudek vyvinít z nezájmu o maďarskou právní úpravu, neboť ačkoliv je maďarská právní úprava cizím právem, které není žalovaná povinna znát, Maďarsko není natolik exotickou destinací, aby bylo pro české správní orgány problematické její právní předpisy získat a zhodnotit. Žalobce pro úplnost připomíná stanovisko generální advokátky ke shora citované právní věci, z něhož vyplývá, že maďarská úprava neobsahuje jakákoliv kritéria posouzení Srbska jakožto třetí bezpečné země a paušální zastavování azylových řízení s ohledem na Srbsko je tedy nepřipustné.

Žalobce dále odkázal i na zprávu „Crossing boundaries, The new asylum procedure at the border and restriction to accessing protection in Hungary“ vypracovanou ve spolupráci European Council on Refugee and Exiles a Asylum Information Database podle stavu k 1. 10. 2015, kterou navrhl provedení k důkazu. Podle této zprávy je zřejmé, že proces vyřizování žádostí o mezinárodní ochranu je v Maďarsku zcela formální a nedostatečný, azylové řízení probíhá mnohdy pouze několik hodin, žadatelům není poskytnuta efektivní právní pomoc a řízení končí rozhodnutím o neudělení azylu a vrácení žadatelů zpět do Srbska. Stav azylového řízení je kritizován i v nedávném rozsudku Evropského soudu pro lidská práva Nabil versus Hungary ze září 2015. Tvrzení žalované, že Maďarsko je bezpečnou zemí, která dodržuje právní předpisy týkající se ochrany uprchlíků, je proto nepodložené a nepravdivé, a o zajištění za účelem předání do Maďarska nelze z těchto důvodů uvažovat.

S ohledem na nezákonnost rozhodnutí požaduje žalobce, aby jej krajský soud zrušil a uložil žalované povinnost nahradit žalobci náklady řízení.

IV. Vyjádření žalované

Žalovaná se vyjádřila v tom smyslu, že napadené rozhodnutí považuje za zcela zákonné. Pokud se jedná o posuzování existence systematických nedostatků v maďarském azylovém řízení, odkazuje žalovaná na závěry Krajského soudu v Brně obsažené v rozsudku ze dne 23. 3. 2016, sp. zn. 33 Az 18/2016, v němž tento soud polemizuje s názorem vysloveným v rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 14. 1. 2016, č. j. 49 Az 109/2015-74, jímž argumentuje mimo jiné i žalobce.

K argumentaci žalobce nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 17/09 ze dne 1. 12. 2009, žalovaná uvádí, že v tomtéž nálezu se Ústavní soud zabýval též námitkou Ministerstva vnitra, že praxe rozdílných lhůt pro tzv. standardní azylové procedury a zrychlené řízení je naprosto běžná i v jiných členských státech EU, přičemž lze nalézt i lhůty kratší. K tomu Ústavní soud konstatoval, že hodnocení ústavnosti délky lhůty je hodnocením kontextuálním a nelze k němu tedy přistupovat izolovaně, neboť závisí i na množství dalších faktorů. Žalované proto není zřejmé, jak může žalobkyně bez dalšího, pouze vytržením jedné pasáže dotčeného maďarského právního předpisu, usuzovat na závadnost lhůty k uplatnění opravného prostředku. Žalovaná současně zdůrazňuje, že na maďarskou právní úpravu je třeba nahlížet jako na cizí právo, jehož obsah české správní orgány nejsou povinny znát a jeho obsah je případně třeba dokazovat, jak ostatně konstatoval ve shora citovaném rozsudku Krajský soud v Brně.

Žalovaná dále poukázala na závěry obsažené v rozsudku SDEU ve věci C-695/15 PPU Shiraz Baig Mirza v. Bevándorlási és Állampolgársági Hitaval ze dne 17. 3. 2016, v němž SDEU konstatoval, že v rámci přijetí žadatele o mezinárodní ochranu zpět Dublinské nařízení neukládá příslušnému členskému státu povinnost informovat členský stát, který žadatele přemísťuje, o obsahu svých vnitrostátních předpisů v oblasti vracení žadatelů do bezpečných třetích zemí a o své správní praxi v dané oblasti. SDEU shrnul, že absence komunikace v tomto ohledu mezi oběma členskými státy nezasahuje do práva žadatele na účinný opravný prostředek proti rozhodnutí o přemístění a rozhodnutí o mezinárodní ochraně, které je zaručeno unijním právem.

Žalovaná shrnuje, že osobám navraceným na základě dublinského řízení do Maďarska jsou zajištěny standardní podmínky azylového řízení, a to v souladu s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a předpisy komunitárního práva. Konkrétně je jim umožněno opakovaně požádat o udělení mezinárodní ochrany, je s nimi veden pohovor, jsou poučeni o povinnosti prokázat důvody, pro které o mezinárodní ochranu žádají, a v případě zamítnutí žádosti z důvodu nepřipustnosti jim právní řád umožňuje podat proti rozhodnutí žalobu k nezávislému soudu. I skutečnost, že si maďarský soud vyžádal u SDEU rozhodnutí o předběžné otázce, dokládá, že maďarský právní systém chrání práva žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v míře odpovídající požadavkům demokratického právního státu. Nadto není žalované známo, že by bylo doposud v rámci struktur EU učiněno jednoznačné rozhodnutí o tom, že by se členské státy měly zdržet transferů žadatelů o mezinárodní ochranu do Maďarska, jak tomu v minulosti bylo v případě Řecka či Itálie.

Žalovaná poukazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, v němž bylo jednoznačně konstatováno, že smyslem zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být cizinec vyhoštěn či předán do jiného státu, avšak pouze vytvoření podmínek pro, to, aby tento hlavní cíl mohl být realizován. Žalovaná tedy pouze využila svých oprávnění a žalobce zajistila, aby mohlo být jiným správním orgánem – Ministerstvem vnitra, rozhodnuto zda a případně do jakého členského státu bude žalobce předán.

Pro úplnost žalovaná dodává, že pokud by bylo Maďarsko považováno za zemi, v níž hrozí žadatelům nelidské či ponižující zacházení, stěží by mohlo patřit mezi státy, které si na základě tzv. kvót mají mezi sebou přerozdělit v rámci systému relokací migranty z Itálie a Řecka, přičemž Maďarsku připadla podle těchto kvót povinnost převzít 306 migrantů z Itálie a 988 migrantů z Řecka.

V. Posouzení věci krajským soudem

O žalobě Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a ve smyslu § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců ve věci rozhodl bez jednání, neboť účastníci jeho nařízení nepožadovali a krajský soud neshledal v posuzované věci nařízení jednání jako nezbytné.

Napadené rozhodnutí krajský soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s., přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu zjištěného k datu vydání napadeného rozhodnutí. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**, přičemž se řídil následujícími úvahami.

Mezi stranami není sporný skutkový stav, který je dokumentován ve správním spisu žalované, který měl krajský soud při svém rozhodování k dispozici a z něhož vycházel. Všechny žalobní námitky v zásadě míří k posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí, a to i ve vazbě na zachování základních lidských práv žalobce, která jsou podle jeho názoru v důsledku zajištění za účelem předání do Maďarska dotčena.

Krajský soud předně poukazuje na relevantní právní úpravu obsaženou v nařízení Dublin III. Podle čl. 3 odst. 2 věty druhé citovaného nařízení přemístění žadatele do primárně příslušného členského státu brání existence závažných důvodů se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie. Veškerá rozsáhlá argumentace žalobce je vystavěna na tom, že maďarský azylový systém trpí systematickými nedostatky ve smyslu čl. 3 odst. 2 věty druhé Dublinského nařízení, protože je zajištění žalobce za účelem jeho předání do Maďarska nezákonným. S těmito závěry se však krajský soud neztotožnil, k čemuž jej vedly následující úvahy.

Pokud se týče tvrzení žalobce o hrozbě deportace z Maďarska do Srbska, pak krajský soud obdobně jako účastníci řízení připomíná rozsudek SDEU ve věci C-695/15, o předběžné otázce Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, ze dne 17. 3. 2016 (dostupný na <http://curia.europa.eu/>). Předmětem sporu bylo v dané věci posouzení možnosti vrácení žadatele o mezinárodní ochranu členským státem do třetí bezpečné země poté, co byl do tohoto členského státu přijat zpět na základě výsledku dublinského řízení. Pro účely

předmětného řízení před krajským soudem je přitom podstatné, že SDEU (který se v zásadě ztotožnil s názorem prezentovaným generální advokátkou Juliane Kokott) nikterak nezpochybnil možnost vrácení žadatele o mezinárodní ochranu Maďarskem do jiného státu, který považuje za bezpečnou třetí zemi (v daném případě taktéž Srbsko). V této souvislosti SDEU konstatoval, že „[v]nitrostátní právní úprava a praxe, které se týkají pojmu **bezpečné třetí země, nemají vliv na určení příslušného členského státu a na přemístění dotyčného žadatele do tohoto členského státu.** (...) Vzhledem k tomu, že příslušný členský stát není v rámci postupu přijetí žadatele zpět povinen informovat členský stát, který žadatele přemísťuje, o své platné právní úpravě, která stanoví domněnku nepřipustnosti žádosti o mezinárodní ochranu v případě žadatele, který přišel na jeho území z bezpečné třetí země, která je definována podle uvedené právní úpravy, nejsou tím, že tyto informace nebyly sděleny, dotčena práva žadatele. Žadatel má kromě toho ve vztahu k rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu v příslušném členském státě právo na podání účinného opravného prostředku podle článku 46 směrnice 2013/32 k soudu tohoto členského státu, které mu umožňuje napadnout podle jeho individuální situace na základě článku 38 či článku 39 této směrnice rozhodnutí, které se opírá o vnitrostátní právní předpisy vymezující bezpečné třetí země.“

V textu citovaného rozsudku si lze dále povšimnout, že jakkoliv se obsahově do značné míry shoduje se stanoviskem generální advokátky, žalobcem citovaná pasáž z jejího stanoviska kritizující právní úpravu Maďarska z hlediska nedostatečného posuzování naplnění znaků bezpečné třetí země ve vztahu k Srbsku do samotného rozsudku převzata nebyla a lze tedy mít za to, že SDEU s tento názor explicitně nevyslovil. Samotné stanovisko generální advokátky přitom není nikterak závazné. Krajský soud je tedy na rozdíl od žalobce přesvědčen, že připouští-li maďarská právní úprava potenciální navrácení žadatelů o mezinárodní ochranu do Srbska jakožto bezpečné třetí země, není tato skutečnost sama o sobě na závalu, a to zejména z toho důvodu, že žadatel je i v tomto případě oprávněn dožadovat se přezkumu rozhodnutí maďarských správních orgánů prostřednictvím opravných prostředků, které mu tamější právní úprava skýtá.

Dovozuje-li pak žalobce systematické nedostatky maďarského azylového systému ze skutečnosti, že vysoké procento žalobou napadených rozhodnutí maďarských správních orgánů ve věcech mezinárodní ochrany je soudy rušeno, konstatuje krajský soud, že ani tento argument nemůže obstát. Předně nutno poznamenat, že krajský soud bez provedení dokazování nemůže hodnotit pravdivost žalobcem předkládaných statistických údajů. Nicméně pro posouzení dané věci provedení dokazování těmito statistickými údaji nepovažoval krajský soud za nezbytné, neboť nemají pro rozhodnutí o předmětné žalobě náležitou relevanci. Nutno zdůraznit, že i kdyby krajský soud připustil hodnověrnost žalobcem předkládaných údajů, nelze pouze na tomto podkladě tvrdit, že by maďarský azylový systém selhával. Z žalobcem uváděných skutečností totiž naopak implicitně vyplývá, že maďarský soudní systém je natolik funkční, že je schopen sám zachytit nezákonná rozhodnutí tamějších správních orgánů a přispět tak k jejich nápravě, z čehož lze usuzovat, že soudní přezkum není toliko formální, jak tvrdí žalobce.

Pokud žalobce dále namítal, že v případě zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu v Maďarsku po jejím posouzení neexistuje prostředek nápravy, který by bylo možné považovat za účinný ve smyslu čl. 13 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, pak k tomu krajský soud uvádí následující. Mezi stranami je nesporné, že proti rozhodnutí Maďarska o žádosti o udělení mezinárodní ochrany lze brojit za použití opravných

prostředků. Krátké lhůty pro podání těchto opravných prostředků, kterými žalobce argumentuje, pak mohou samy o sobě jen stěží založit existenci systémových nedostatků ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III, neboť nepůsobí přímý zásah do právní sféry cizince, k němuž by mohlo dojít pouze tehdy, pokud by lhůta byla stanovena v natolik krátké době, že by bylo podání opravného prostředku fakticky znemožněno a účinná ochrana práv by byla v řízení o opravných prostředcích vyloučena.

Argumentoval-li žalobce podpůrně nálezem Ústavního soudu ČR ze dne 1. 12. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 17/09 (přístupný na <http://nalus.usoud.cz>), jímž byla zrušena sedmidenní lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí ministerstva o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, pak k tomu krajský soud uvádí, že závěry tohoto nálezu jsou určeny specificky pro prostředí českého správního soudnictví a podmínky českého ústavního pořádku, a proto je lze pouze obtížně přenášet do prostředí maďarské právní úpravy. Přitom nelze odhlédnout od zcela odlišného kontextu, v němž byl závěr Ústavního soudu vysloven a předmětná lhůta pro podání žaloby zrušena (tzn. zejména diferenciací mezi jednotlivými skupinami žadatelů o mezinárodní ochranu), a současného kontextu tzv. migrační krize, za níž řada členských států EU znovu přistupuje ke změně své právní úpravy azylového práva ve smyslu zefektivnění azylového řízení a jeho soudního přezkumu. Tento trend je ostatně patrný i z jednání institucí EU a chystaných změn právní úpravy společného azylového systému (zejm. zavedení společného seznamu bezpečných zemí, posílení efektivity návratové politiky atd., viz k tomu kupř. <http://www.mvcr.cz/migrace/clanek/rada-ministru-jednala-v-lucemburku-o-kvotach-i-o-revizi-dublinkseho-systemu.aspx>).

I zbylá argumentace žalobce v zásadě vychází z hodnocení úrovně maďarské právní úpravy. Krajský soud však v této souvislosti připomíná, že na cizí vnitrostátní právní úpravu nepůsobí maxima *iura novit curia* (viz k tomu obdobně Potěšil, L., Šimíček, V. a kol. Soudní řád správní. Komentář. Praha: Leges, 2015, s. 456) a pro ověření jejího obsahu by tedy bylo nezbytné provedení dokazování. Takový postup však žádná ze stran řízení nenavrhla a ani krajský soud je nepovažoval pro posouzení věci za nezbytné. Krajský soud považuje za nutné zdůraznit, že řízení o zajištění cizince dle ust. § 129 zákona o pobytu cizinců nelze zaměňovat s řízením dublinským či jiným řízením vedeným s cizincem v režimu zákona o pobytu cizinců (např. řízení o povinnosti opustit území) či v režimu zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (typicky řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany). Základním specifikem tohoto řízení je jeho rychlost a bezodkladnost rozhodování, kterážto neumožňují provádění složitějšího dokazování. Je třeba reflektovat, že účelem řízení o zajištění cizince dle ust. § 129 zákona o pobytu cizinců není s konečnou platností posoudit, do kterého členského státu bude cizinec na základě kritérií obsažených v nařízení Dublin III předán, či dokonce zda k předání skutečně dojde, ale pouze zabezpečit, že cizinec vyčká výsledku dublinského řízení, v jehož závěru teprve může (ale rovněž nemusí) dojít k vydání rozhodnutí o předání cizince do jiného členského státu EU (k tomuto viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, dostupný na www.nssoud.cz). Krajský soud si je rovněž vědom toho, že aby mohlo být zajištění realizováno, musí směřovat k legitimnímu cíli, z čehož pak lze dovodit, že již ve fázi rozhodování o zajištění je nezbytné do jisté míry posuzovat též potencialitu předání cizince do dotčeného členského státu. Přesto však nelze dle názoru krajského soudu na správní orgány rozhodující o zajištění cizince klást v tomto směru totožné požadavky jako na správní orgány rozhodující v řízení dublinském, neboť až v tomto řízení je dán prostor pro důkladné posouzení otázky přípustnosti předání cizince z hlediska případné rozpornosti se závazky ČR na poli práva evropského a mezinárodního, zejména v oblasti ochrany základních lidských práv. Tímto krajský soud nenaznačuje, že by snad správní

orgány rozhodující o zajištění měly na hodnocení otázky potenciality předání (a tedy i existence účelu zajištění) zcela rezignovat, je však přesvědčen, že ve stádiu zajištění cizince není nutné vyžadovat při posuzování potenciality předání cizince dodržení tak vysokého standardu, jako je tomu v průběhu řízení dublinského. Zajištění cizince tak bude vyloučeno zejména tehdy, je-li *a priori* zřejmé, že cíl, jehož má být dosaženo, je nedovolený či že takového cíle nelze dosáhnout – např. pokud by byly transfery do dotčeného členského státu zcela zastaveny, nebo pokud by bylo ze strany EU či na úrovni vnitrostátních ústředních orgánů státní správy vydáno stanovisko k nepředávání cizinců do dotčeného členského státu. V ostatních případech je však třeba vycházet z domněnky, že azylová procedura ve všech členských státech EU splňuje veškeré na ni kladené požadavky a nevykazuje systematické nedostatky ve smyslu čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení. Existence takových zřejmých důvodů, v jejichž důsledku by bylo zajištění žalobce za účelem jeho případného předání do Maďarska zapovězeno, však v posuzovaném případě nebyla dána a dle přesvědčení krajského soudu se ji nepodařilo žalobci osvědčit ani v předmětném soudním řízení.

Pro úplnost krajský soud dodává, že je seznámen i s právním názorem Krajského soudu v Praze vyjádřeným v rozsudku ze dne 14. 1. 2016, č. j. 49 Az 109/2015-74, na nějž odkazuje žalobce. Tento názor však není opřen o provedené dokazování ve smyslu ustanovení § 52 s. ř. s., nýbrž pouze o skutečnosti uváděné žalobcem, s nimiž se Krajský soud v Praze bez dalšího ztotožnil. Za těchto okolností považuje krajský soud závěry vyplývající z citovaného rozsudku za nepodložené a neopodstatněné. Především je však nutné zdůraznit, že předmětný rozsudek se zabýval systematickými nedostatky ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III nikoliv ve fázi zajištění cizince, ale teprve posléze v rámci přezkumu rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti o mezinárodní ochranu z důvodu její nepřípustnosti, neboť bylo shledáno, že k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu je příslušný jiný členský stát EU. Krajský soud nepopírá, že v tomto řízení, jakož i v řízení dublinském, je zcela na místě, aby se správní orgány důkladně zabývaly existencí možných překážek předání žadatele do jiného členského státu EU, přičemž s ohledem na odlišný charakter těchto řízení oproti řízení o zajištění cizince nic nebrání tomu, aby žadatel vznášel již v jejich průběhu svoje námitky a předkládal důkazy k prokázání svých tvrzení o existenci systematických nedostatků v primárně příslušném členském státě. Takto však nelze činit, jak již bylo ostatně uvedeno, v řízení o zajištění. Pakliže se tedy krajský soud s argumentací žalobce neztotožnil, neznamená to nezbytně, že by žalobce nemohl být s totožnými námitkami úspěšný v řízení dublinském či případně v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, byla-li taková žádost na území ČR podána. Tato argumentace však nemůže obstát v nyní posuzovaném případě (řízení o zajištění žalobce), neboť po žalované nelze spravedlivě požadovat, aby s ohledem na krátké lhůty, jimiž je vázána, a na nezbytnost vyřešit situaci cizince bez jakéhokoliv odkladu, prováděla v každé jednotlivé věci komplikovaný rozbor vycházející z množství veskrze cizojazyčných podkladů. Přitom nelze říci ani tolik, že by existence systematických nedostatků v Maďarsku měla být žalované známa z její úřední činnosti, neboť navzdory tomu, co tvrdí žalobce, systematické nedostatky nebyly dosud v případě Maďarska jednoznačně oficiálně deklarovány a na tuto problematiku existuje v současné době množství protichůdných názorů, o čemž svědčí i jistá nejednotnost dosavadní rozhodovací praxe správních soudů.

S ohledem na vše výše uvedené nezbylo krajskému soudu než žalobu jako nedůvodnou zamítnout (výrok I). Výroky o náhradě nákladů řízení (výrok II a III) jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť úspěšné žalované nevznikly náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti (ani jejich přiznání nepožadovala) a žalobkyně

nebyla v řízení úspěšná, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení. O odměně ustanoveného zástupce Mgr. Ing. Jakuba Backy bude soudem rozhodnuto samostatným usnesením.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 28. června 2016

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Běla Kotoučková